

**ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ**

**ПІДГОТОВКА МАГІСТРА
ЗА НАПРЯМОМ
“ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ” (0102)**

Державний комітет України з питань фізичної культури і спорту
Львівський державний інститут фізичної культури

Підготовка магістра
за напрямом “Фізичне виховання і спорт” (0102)

зі спеціальностей:

“Фізичне виховання”8.010201

“Фізична реабілітація”8.010202

“Олімпійський і професійний спорт”8.010203

(зміст, форми, тематика наукових робіт)

Львів – 2003

ББК 75:74.58

УДК 796.011.3:378.22 (083.131)

Підготовка магістра за напрямом “Фізичне виховання і спорт” (0102) зі спеціальностей: “Фізичне виховання” (8.010201), “Фізична реабілітація” (8.010202), “Олімпійський і професійний спорт” (8.010203) (зміст, форми, тематика наукових робіт). –Л., 2003. – 49 с.

Збірка містять методичні матеріали про виконання та оформлення магістерських робіт за спеціальностями: “Олімпійський та професійний спорт”; “Фізичне виховання”; “Фізична реабілітація”. Пропонуються до уваги нормативні основи підготовки магістрів, навчальні плани для магістрів Львівського державного інституту фізичної культури на 2002/03 навчальний рік, тематика магістерських робіт, технологія виконання магістерської роботи.

Методичні матеріали можуть бути корисними як студентам так і викладачам.

Рецензенти:

Заневський І.П., д.т.н., професор кафедри теорії та методики олімпійського та професійного спорту ЛДДФК

Куц О.С., д.пед.н., професор кафедри теорії та методики фізичного виховання ЛДДФК

Красіков Ю.Ю., начальник управління кадрів Держкомспорту України

Загальна редакція: Виноградський Б.А., к.пед.н., доцент, керівник науково-дослідного центру ЛДДФК

Укладачі: Музика Ф.В., к.б.н., доцент, проректор з навчальної роботи; Вацеба О.М., к.пед.н., доцент, проректор з наукової роботи і зовнішніх зв'язків; Петришин Ю.В., к.пед.н., доцент, зав.кафедрою фізичного виховання, проректор; Трач В.М., к.б.н., доцент, зав.кафедрою біологічних основ фізичної культури; Рибак О.Ю., к.пед.н., доцент, декан факультету спорту; Сидорко О.Ю., к.пед.н., доцент, декан педагогічного факультету; Данилевич М.В., к.н.з фіз.вих, доцент, декан факультету фізичної реабілітації; Ковцун В.І., к.н.з фіз.вих, доцент, декан заочного факультету та післядипломної освіти; Линець М.М., к.пед.н., доцент, зав.кафедрою олімпійського та професійного спорту; Вовканич А.С., к.б.н., доцент, зав.кафедрою фізичної реабілітації; Стефанишин В.М., начальник навчальної частини; Свістельник І.Р., зав.бібліотекою.

Схвалено до друку на засіданні Вченої ради ЛДДФК 23 вересня 2003 року (протокол №2)

Літературна редакція: Наталія Величкович

ЗМІСТ

1. Нормативна основа підготовки магістрів (витяг із “закону про вищу освіту” від 17 січня 2002 року №2984-III)	4
2. Навчальні плани підготовки магістра 2002/03 рік	5
3. Тематика магістерських робіт для студентів-магістрантів	11
4. Методологічні характеристики педагогічного дослідження	20
5. Вимоги до методологічного рівня	23
6. Методологічні характеристики педагогічного дослідження	23
7. Організація проведення дослідження	26
8. Визначення стратегії дослідження	27
9. Реалізація тактичних засобів методологічного аналізу	27
10. Понятійно-категоріальна основа дослідження	29
11. Критерії оцінки якості науково-дослідних робіт за їх результатами	30
12. Критерій новизни	31
13. Змістова характеристика результату	32
14. Критерій теоретичної значущості	32
15. Критерій практичної значущості	34
16. Актуальність дослідження	36
17. Структура й оформлення магістерських робіт	37
18. Порядок виконання магістерської роботи та організація захисту	39
19. Зразок титульної сторінки магістерської роботи	41
20. Основні вимоги до бібліографічного опису видання	42
21. Література	48

НОРМАТИВНА ОСНОВА ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ
(витяг із “закона про вищу освіту” від 17 січня 2002 року №2984-III)

Магістр – освітньо-кваліфікаційний рівень вищої освіти особи, яка на основі освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра здобула:

- повну вищу освіту;
- спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності.

Ця частина статті також дозволяє:

- здійснювати підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста;
- за індивідуальною програмою здобувати освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Це право належить особам, які припинили навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістра у вищих навчальних закладах четвертого рівня акредитації. У цьому випадку освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста може здобуватися тільки за спеціальністю підготовки магістрів або спорідненою спеціальністю або у тому самому чи іншому акредитованому вищому навчальному закладі за обраною особою спеціальністю.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Львівського державного інституту фізичної культури на 2002-03 навчальний рік
по підготовці магістра зі спеціальності 8.010201 “Фізичне виховання”
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”

Кваліфікація: магістр фізичного виховання і спорту, викладач фізичного виховання, спорту і валеології

№ п.п.	Дисципліни	Форма контролю		Кількість годин					
		Екзамени	Заліки	Всього	З них				
					лекції	семінари	лабораторні	практичні	самостійні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1. ЦИКЛ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ТА ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

1	Філософія та методологія науки		1	108	32	22	-	-	54
2	Комп'ютерні та інформаційні технології		1	108	20		34		54
3	Педагогіка вищої школи	1		54	18	18	-		18
4	Психологія вищої школи	1		54	18	18	-		18
5	Ділова іноземна мова		1	108	-	-	-	54	54
	Всього за циклом:			432					

2. ЦИКЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6	Методи наукових досліджень у фізичному вихованні і спорті		1	108	30	24	-		54
7	Теорія і методика фізичного виховання	2	-	162	42	38	-	-	82
8	Сучасні технології спортивно-рекреаційної роботи		1	162	18	18	44	-	82
9	Кінезіологія	2	1	162	40	40		-	82
10	Фізіологія рухової активності		1	108	24	30			54
11	Метаболізм рухової активності		1	108	34	20			54

12	Спецсеминар з методики викладання фізичного виховання у ВЗО		2	162	42	-	-	38	82
13	Олімпійський та професійний спорт		2	108	34	20			54
14	Дисципліни за вибором: (атлетизм, організація і методика масового спорту і т.д.)			162	20	-		60	82
15	Педагогічна практика у ВЗО		2	216	-	-	-	216	-
16	Підготовка магістерської роботи	2		108					108
	Всього за навчальним планом:			1998					

Перший семестр: Другий семестр:

1. Навчання - 16 тижнів. 1. Навчання - 10 тижнів.
2. Екзаменаційна сесія - 1 тиждень. 2. Завершення роботи - 1 тиждень.
3. Канікули - січень. 3. Екзаменаційна сесія - 1 тиждень. 4. Державна атестація - 1 тиждень.

Державна атестація: захист магістерської роботи.

Примітки:

1. Педагогічну практику магістранти проходять без відриву від занять у структурі дисципліни "Теорія і методика фізичного виховання".
2. Кожен магістрант готує магістерську роботу під керівництвом викладача.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Львівського державного інституту фізичної культури на 2002-03 навчальний рік
по підготовці магістра зі спеціальності 8.010202 “Фізична реабілітація”
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”

Кваліфікація: магістр із фізичної реабілітації

№ п.п.	Дисципліни	Форма контролю		Кількість годин					
		Екзамени	Заліки	Всього	З них				
					лекції	семінари	лабораторні	практичні	самостійні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1. ЦИКЛ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

1	Філософські засади тіловиховання	1	-	54	16	14	-	-	24
2	Основи дефектології	-	1	54	16	12	-	6	20
3	Реакраційний спорт для інвалідів	1	-	54	16	14	-	4	20
4	Професійна іноземна мова	2	-	108	-	-	-	60	48
Всього за циклом:				270					

2. ЦИКЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5	Ортопедика і протезика		1	54	18	18	-	-	18
6	Професійна кінезіологія	2	1	108	24	24	20	-	40
7	Діяльність громадських неприбуткових організацій	-	1	54	16	10	-	8	20
8	Комп'ютерні та інформаційні технології	1,2	-	162	30	-	70	-	62
9	Магістерська робота	-	-	240					
10	Дисципліни за вибором: - параолімпійський спорт - шейпінг	2	-	54	16	16	-	-	22

11	Методика наукових досліджень у фізичній реабілітації	2	108	20	34			54
	Всього за циклом:		780					
	Всього за двома циклами:		1050					

Вид практики	Годин	Семестр
Клінічна	360	1

Перший семестр: Другий семестр:

1. Навчання - 15 тижнів. 1. Навчання - 10 тижнів.
2. Екзаменаційна сесія - 1 тиждень. 2. Екзаменаційна сесія - 1 тиждень.
3. Канікули - січень. 3. Державна атестація - 1 тиждень.

Державна атестація: захист магістерської роботи.

Примітки:

1. Клінічну практику магістранти проходять з відривом від занять.
2. Кожен магістрант готує магістерську роботу під керівництвом викладача.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Львівського державного інституту фізичної культури на 2002-03 навчальний рік
по підготовці магістра зі спеціальності 8.010203 “Олімпійський та професійний
спорт” на базі освітньо-кваліфікаційного рівня “спеціаліст”

Кваліфікація: магістр з олімпійського та професійного спорту

№ п.п.	Дисципліни	Форма контролю		Кількість годин					
		Екзамени	Заліки	Всього	з них				
					лекції	семінари	лабораторні	практичні	самостійні
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1. ЦИКЛ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК

1	Філософські засади тіловиховання		1	54	16	14	-	-	24
2	Професійна риторика	2	-	54	10	10	-	16	18
3	Основи теоретичної педагогіки	-	1	54	16	12	-	6	20
4	Реабілітація інвалідів засобами спорту	1	-	54	16	14	-	4	20
5	Професійна іноземна мова	2	-	108	-	-	-	60	48
Всього за циклом:				324					

2. ЦИКЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

6	Теорія і методика спорту вищих досягнень	1	2	162	40	40	-	20	62
7	Особливості підготовки професійних спортсменів	1	-	54	18	18	-	-	18
8	Медико-біологічне забезпечення спорту вищих досягнень	1	2	108	24	24	20	-	40

9	Психологія спорту вищих досягнень	1	-	54	12	12	10	-	20
10	Управління діяльністю спортивних організацій	-	1	54	16	10	-	8	20
11	Комп'ютерні та інформаційні технології	1,2	-	162	30	-	70	-	62
12	Магістерська робота	-	-	250					
13	Дисципліни за вибором: - оздоровчо-рекреаційний спорт - параолімпійський спорт - спортивна журналістика - шейпінг	2	-	54	16	16	-	-	22
14	Методика наукових досліджень у спорті вищих досягнень		2	108	30	24			54
	Всього за циклом:			1016					
	Всього на навчальним планом:			1350					

Перший семестр: Другий семестр:

1. Навчання - 16 тижнів. 1. Навчання - 10 тижнів.
2. Екзаменаційна сесія - 1 тиждень. 2. Завершення роботи - 1 тиждень.
3. Канікули - січень. 3. Екзаменаційна сесія - 1 тиждень. 4. Державна атестація - 1 тиждень

Державна атестація: захист магістерської роботи.

Примітки:

1. Педагогічну практику магістранти проходять без відриву від занять у структурі дисципліни "Теорія і методика спорту вищих досягнень".
2. Кожен магістрант готує магістерську роботу під керівництвом викладача.

ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МАГІСТРАНТІВ

Спеціальність “Олімпійський та професійний спорт”

1. Тенденції розвитку олімпійського і професійного спорту на сучасному етапі.
2. Структура фізичної підготовленості спортсменів різної кваліфікації (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
3. Спеціальна фізична підготовка на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
4. Методика розвитку силових якостей на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
5. Методика розвитку швидкості на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
6. Методика розвитку витривалості на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
7. Методика розвитку координаційних якостей на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
8. Оптимізація фізичної підготовки спортсменів шляхом акцентованого розвитку провідних (або відстаючих) якостей
9. Індивідуалізація технічної підготовки спортсмена (на прикладі обраного виду спорту)
10. Оптимізація технічної підготовки спортсменів з застосуванням системи рухових завдань
11. Вербалізація рухів як метод оптимізації технічної підготовки спортсменів
12. Засоби і методи об'єктивізації управління стартовим станом спортсмена
13. Психотехніка та психотехнічні вправи в системі підготовки спортсменів
14. Формування мотивів досягнення високих спортивних результатів
15. Засоби відновлення працездатності спортсмена
16. Система відбору спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту)
17. Структура і зміст змагальної діяльності (на прикладі окремих видів спорту)

18. Моделювання змагальної діяльності відповідно до індивідуальних особливостей спортсмена
19. Моделювання процесів підготовки кваліфікованих спортсменів
20. Формування та розвиток професійного спорту в Україні (на прикладі окремих видів спорту)
21. Формування правових засад професійного спорту в Європі
22. Особливості підготовки спортсменів-професіоналів (на прикладі окремих видів професійного спорту)
23. Оптимізація системи змагань у професійному спорті
24. Економічна ефективність діяльності клубу (команди) у професійному спорті
25. Технічна підготовка спортсменів-інвалідів з ДЦП, з урахуванням особливостей рухової пам'яті
26. Передумови навчання техніці спортивних вправ спортсменів-інвалідів з пошкодженнями опорно-рухового апарату
27. Технічна підготовка спортсменів-олігофренів
28. Особливості навчання техніці змагальних вправ спортсменів з вадами зору
29. Особливості структури змагальної діяльності спортсменів-інвалідів (на прикладі окремих видів спорту, нозологічних та вікових груп.
30. Світоглядно-філософські основи розвитку та функціонування фізичної культури та спорту.
31. Вдосконалення техніко-тактичної майстерності в умовах протидії супротивників.
32. Обсяг бойових дій та їх результативність у повносправних та неповносправних фехтувальників - колясочників.
33. Діагностика тренуваності фехтувальників - колясочників.
34. Порівняльний аналіз розвитку спеціалізованих сприйнять у здорових і неповносправних фехтувальників.
35. Маркетинг – умова успіху підприємництва у сфері спортивної діяльності.
36. Соціальні проблеми інваспорту.
37. Соціальне середовище підприємництва в сфері ординарного спорту.
38. Особливості спортивних комунікацій (соціологічний аналіз).
39. Економічні засади організації спортивних подій (на прикладі різних видів спорту).
40. Планування спортивних подій в сучасних економічних умовах.
41. Біомеханічна модель виконання змагальних вправ.
42. Визначення динамічних характеристик при виконанні змагальних вправ.
43. Хроно-динамічна структура виконання спортивних вправ.
44. Особливості комплектування збірних команд з видів спорту.

45. Інструментальні методи визначення кінематичних і динамічних параметрів спортивних дій.
46. Оцінка основних компонентів підготовленості.
47. Співвідношення показників технічної та фізичної підготовленості спортсменів на етапі поглибленої базової підготовки.
48. Структура багаторічного тренування спортсменів на прикладі обраного виду спорту.
49. Методика тренування спортсменів з використанням гірських умов.
50. Силова підготовка спортсменів в річному циклі з використанням педагогічних та медико-біологічних засобів відновлення.
51. Фізіологічні показники спеціальної підготовленості спортсменів різної кваліфікації (на прикладі обраного виду спорту).
52. Психофізичні засоби оптимізації стартового стану (на прикладі обраного виду спорту).
53. Порівняльна характеристика серцево-судинної діяльності у спортсменів з різним стажем занять.
54. Методика підготовки початківців.
55. Моделі техніко-тактичної майстерності спортсменів різних спеціалізацій.
56. Використання сучасних методів контролю у спортивній діяльності.
57. Вдосконалення психологічної підготовленості спортсменів.
58. Специфіка комплектування команд на прикладі обраного виду спорту.
59. Моделювання стану елементів системи підготовки в обраному виді спорту.
60. Матеріальне забезпечення професійного і олімпійського спорту (на прикладі обраного виду спорту).
61. Особливості побудови тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації.
62. Особливості стратегії і тактики ведення змагальної боротьби на сучасному етапі розвитку спорту.
63. Планування і контроль системи підготовки спортсменів.
64. Особливості методики підготовки неповносправних спортсменів в обраному виді спорту.
65. Моделювання змагальної діяльності (на прикладі обраного виду спорту).
66. Автоматизація та комп'ютерізація процесу управління системою підготовки спортсменів.
67. Інструментальні комплекси для об'єктивізації визначення рівнів підготовленості спортсменів.
68. Еволюція розвитку тактичних систем гри в ігрових видах спорту.
69. Розвиток спритності у юних спортсменів.
70. Використання неспецифічних засобів для розвитку працездатності спортсменів різних спеціальностей.

71. Методика навчання і вдосконалення прийомів техніки гри в ігрових видах спорту з врахуванням амплуа спортсменів.
72. Дослідження ефективності застосування комбінацій при розіграванні стандартних положень в ігрових видах спорту.
73. Планування тактичної підготовки в річному циклі підготовки в командах в ігрових видах спорту.
74. Особливості організації та проведення індивідуальних занять із спортсменами (на прикладі обраного виду спорту).
75. Педагогічний та лікувальний контроль в тренувальному та змагальному процесах.
76. Комплексний контроль за станом готовності спортсмена.
77. Методика відбору дітей для занять в дитячі спортивні школи (на прикладі обраної спортивної спеціалізації).
78. Характеристика варіантів розминання.
79. Формування колективізму і єдності у команді для ефективної і якісної ігрової діяльності.
80. Використання допоміжного обладнання під час тренувальних занять.
81. Дослідження причин травматизму у спорті та профілактика їх попередження.
82. Моделювання загальної фізичної підготовленості спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
83. Моделювання спеціальної фізичної підготовленості спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
84. Моделювання тактичної підготовленості спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
85. Біохімічний моніторинг функціонального стану організму спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
86. Аналіз виступу українських спортсменів на олімпійських іграх (на прикладі обраного виду спорту).
87. Застосування тренажерів для навчання і тренування (на прикладі обраного виду спорту).
88. Еволюція правил змагань та її вплив на розвиток виду спорту
89. Порівняльний аналіз ефективності роботи ДЮСШ (на прикладі обраного виду спорту).
90. Прогнозування спортивних результатів спортсменів України на Олімпійських іграх (на прикладі обраного виду спорту).
91. Морфофункціональна характеристика юних спортсменів різних спеціальностей.
92. Дослідження сенсомоторних реакцій у спортсменів в процесі тренувального циклу.
93. Морфофункціональні критерії відбору у різних видах спорту.

94. Особливості динаміки показників нервово-м'язової системи у спортсменів швидкісно-силових видів спорту в процесі адаптації до фізичних навантажень.
95. Вплив фізичних навантажень різної спрямованості на периферичну геодинаміку легкоатлетів різної кваліфікації.
96. Вплив силових навантажень на показники серцевого ритму спортсменів важкоатлетів.

Спеціальність "Фізичне виховання"

1. Теорії походження фізичних вправ та ігор.
2. Особливості розвитку фізичної культури стародавнього світу.
3. Особливості фізичної культури Стародавнього Риму.
4. Національні системи фізичного виховання у XVIII-XIX ст.: передумови виникнення та особливості функціонування.
5. Зародження сучасного спорту.
6. МОК та особливості його діяльності.
7. Олімпійська символіка та атрибутика.
8. Історія проведення Універсіад.
9. Міжнародний скаутський рух.
10. Особливості проведення та аналіз окремих Ігор Олімпіад.
11. Історія виникнення та проведення зимових Олімпійських Ігор.
12. Виступи спортсменів України в Олімпійських Іграх.
13. Виступи спортсменів окремого регіону (області) України в Олімпійських Іграх.
- 14.3 історії діяльності Львівського державного інституту фізкультури.
- 15.3 історії спортивного руху в рідному місті (селі).
16. Фізичне виховання запорізького козацтва.
17. виховна роль спорту та фізичної культури
18. Традиції військово-фізичного виховання в Україні (в різні часові періоди)
19. Фізична культура англійського Північного Причорномор'я.
20. Особливості спортивно-гімнастичного руху в Західній Україні.
21. Діяльність професора Івана Боберського.
22. Особливості розвитку Пластового руху в Західній Україні.
23. Історія утворення та особливості діяльності НОК України.
24. Історія розвитку окремого виду спорту.
25. Видатні спортсмени та діячі спортивного руху української діаспори.
26. Ідеологічні засади фізичної культури в Україні.
27. Соціологічні проблеми фізичного виховання.
28. Морально-етичні проблеми розвитку сучасного спорту в Україні.
29. Фізкультурно-спортивні цінності і шляхи їх реалізації з метою підвищення рівня здоров'я різних груп населення.
30. Спортивне термінознавство: проблеми української та чужоземних мов.

31. Наукове обґрунтування програмно-нормативного забезпечення системи фізичного виховання учнівської молоді.
32. Удосконалення позакласної фізкультурно-спортивної роботи з школярами.
33. Удосконалення спеціальних рухових здібностей школярів при виконанні вправ різного характеру.
34. Модельні характеристики системної діяльності організму школярів у процесі довгострокової адаптації до фізичних навантажень.
35. Генетичні фактори у фізичному вихованні і прогнозування розвитку індивідуальних рухових здібностей школярів.
36. Психофізичні та фізіологічні критерії адаптації організму людини до м'язової діяльності.
37. Психофізична реабілітація неповносправних дітей засобами фізичного виховання.
38. Особливості проведення уроку фізичної культури з гімнастики (волейболу, баскетболу, гандболу, футболу, легкої атлетики... та інших видів спорту, що включені до навчальної програми "Основи здоров'я і фізична культура") з дітьми, які мають відхилення в стані здоров'я.
39. Особливості організації та проведення третього уроку з футболу в загальноосвітніх закладах.
40. Педагогічний контроль при заняттях фізичними вправами.
41. Оптимізація навчального процесу учнів середньої школи на уроках фізкультури шляхом залучення методів біохімічного контролю.
42. Особливості стану дітей із затримкою психо-фізичного розвитку під час занять фізичними вправами.
43. Розробка методології оцінки рівня здоров'я школярів.
44. Управління руховою активністю людини (оздоровчі та спортивні аспекти).
45. Теорія і практика формування здорового способу життя у навчально-виховних закладах малого міста (села).
46. Валеологічне навчання у школах та навчальних закладах II-IV рівня акредитації.
47. Особливості методики і проведення занять фізичними вправами з школярами із послабленим здоров'ям.
48. Теоретико-методологічне обґрунтування кадрового забезпечення сфери оздоровчої фізичної культури.
49. Комплексний підхід до вирішення завдань фізичного виховання учнівської молоді.
50. Науково-методичні підходи до побудови системи фізичного виховання дітей шкільного віку.
51. Шляхи удосконалення змісту та організації фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в загальноосвітніх школах.
52. Вдосконалення процесу фізичного виховання у навчальних закладах.

53. Оптимізація фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах на основі диференційованого підходу з урахуванням темпів біологічного і морфофункціонального розвитку.
54. Формування позитивної мотивації до занять фізичною культурою і спортом шляхом визначення рухової обдарованості дітей дошкільного та шкільного віку.
55. Удосконалення системи державних тестів та нормативів фізичної підготовленості школярів та учнівської молоді.
56. Дослідження фізичної підготовленості школярів.
57. Особливості фізичного розвитку дітей і підлітків окремого регіону (на вибір) України.
58. Експериментальне обґрунтування державних тестів учнів загальноосвітніх закладів окремого регіону (на вибір) України.
59. Організаційно-педагогічні засади реформи вузівського предмету “Фізична культура” у контексті державної концепції “Освіта ХХІ століття”.
60. Розробка єдиного інформаційного середовища навчання у вищих фізкультурних навчальних закладах як засобу ефективності навчально-тренувального та навчально-оздоровчого процесу.
61. Технічні засоби корекції функціонально-морфологічних вад опорно-рухового апарату учнівської молоді в процесі занять фізичними вправами і спортом.
62. Теоретико-методологічні та прикладні аспекти застосування ринкових технологій фізкультурно-спортивними організаціями України.
63. Теоретичні основи та технологія застосування спортивного менеджменту на регіональному рівні (на прикладі обраної області).
64. Теоретико-методологічні засади застосування управлінських технологій в сфері фізичного виховання і спорту.
65. Розвиток підприємництва в сфері фізичної культури і спорту (на прикладі Львівської області).
66. Соціологічний аналіз розвитку підприємницької діяльності у сфері фізичної культури.
67. Маркетинг – умова успіху підприємництва у сфері ФК і С (на прикладі виду спорту, оздоровчої ФК, регіону).
68. Стан та передумови розвитку підприємництва (на прикладі виду спорту, оздоровчої ФК або району).
69. Травматизм та його профілактика під час занять фізичною культурою.
70. Використання допоміжного обладнання, тренажерів на уроках фізичної культури.
71. Оздоровлення дітей в літніх оздоровчих таборах.

Спеціальність “Фізична реабілітація”

1. З історії розвитку фізкультурної освіти (в Україні та зарубіжний досвід)
2. Особливості розвитку фізичної реабілітації в різні історичні періоди (в Україні та світі)
3. Сучасні проблеми розвитку фізичної реабілітації
4. Роль фізичної культури та спорту в національно-патріотичному вихованні неповносправних осіб
5. Досвід роботи з фізичної реабілітації за кордоном
6. Ідеологічні засади розвитку фізичної реабілітації в Україні.
7. Соціологічні проблеми фізичної реабілітації.
8. Морально-етичні проблеми фізичної реабілітації в Україні.
9. Термінологія у фізичній реабілітації: проблеми української та чужоземних мов.
10. Наукове обґрунтування програмно-нормативного забезпечення фізичної реабілітації.
11. Удосконалення рухових здібностей школярів з фізичними вадами.
12. Дослідження психологічних резервів особистості в процесі професійної підготовки спеціалістів в галузі фізичної реабілітації.
13. Психофізичні та фізіологічні критерії адаптації організму людей з різними фізичними вадами до м'язової діяльності.
14. Психофізична реабілітація неповносправних дітей засобами фізичного виховання.
15. Лікарсько-педагогічний контроль при заняттях фізичними вправами неповносправних осіб.
16. Особливості стану дітей із затримкою психо-фізичного розвитку під час занять фізичними вправами.
17. Розробка технічних засобів навчання руховим діям неповносправних осіб.
18. Розробка методології оцінки рівня здоров'я неповносправних осіб.
19. Управління руховою активністю неповносправних осіб
20. Особливості методики проведення занять фізичними вправами з школярами із послабленим здоров'ям.
21. Сучасні методики оздоровлення неповносправних осіб різного віку.
22. Теоретико-методологічне обґрунтування кадрового забезпечення сфери фізичної реабілітації
23. Динаміка стану здоров'я учнівської та студентської молоді в процесі навчання.
24. Комплексний підхід до вирішення завдань фізичної реабілітації неповносправних осіб.
25. Вдосконалення фізичної підготовки дітей з різними нозологіями.
26. Формування позитивної мотивації до занять фізичною культурою і спортом у неповносправних дітей.

27. Технічні засоби корекції функціонально-морфологічних вад опорно-рухового апарату людей в процесі занять фізичними вправами і спортом.
28. Теоретико-методологічні засади застосування управлінських технологій у фізичній реабілітації.
29. Травматизм та його профілактика під час занять фізичною культурою.
30. Використання допоміжного обладнання, тренажерів на уроках фізичної культури з неповносправними дітьми.
31. Оздоровлення неповносправних дітей в літніх таборах активної реабілітації.
32. Соціологічний аналіз рівня розвитку фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи з неповносправними в Україні.
33. Адаптація зовнішнього середовища до потреб неповносправних.
34. Фізична реабілітація при дефектах постави та сколіозах.
35. Фізична реабілітація при порушенні мозкового кровообігу.
36. Комплексна фізична реабілітація після холецистектомії.
37. Комплексна фізична реабілітація після ускладненої апендектомії.
38. Фізична реабілітація хворих після конструктивних операцій на серці.
39. Оцінка функціонального стану організму спортсменів і використання різних засобів відновлення.
40. Фізична реабілітація осіб з вадами зору.
41. Фізична реабілітація хворих з черепно-мозковою травмою.
42. Фізична реабілітація при пошкодженні опорно-рухового апарату в різних видах спорту.
43. Фізична реабілітація осіб з наслідками поліомієліту і церебральною паралічу.
44. Фізична реабілітація після інфаркту міокарду.
45. Фізична реабілітація після інсульту.
46. Фізична реабілітація при перитинальній енцефалопатії.
47. Фізична реабілітація хворих на остеохондроз.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ

Вступ

Наукове дослідження у будь-якій галузі передбачає попередню роботу, мета якої – накреслити загальні контури, чітко сформулювати завдання дослідження, продумати його основні етапи.

Питання, пов'язані з вирішенням цих завдань, знаходять відображення в науково-дослідній діяльності багатьох учених, фахівців у галузі фізичної культури і спорту, зокрема у дисертаціях на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата педагогічних, біологічних, медичних та інших наук з актуальних проблем фізкультурного руху.

Характерною ознакою наукових досліджень із фізичної культури та спорту останніх років є розширення тематики з суміжних галузей знань – анатомії, фізіології, гігієни, лікарського контролю, психології тощо. До розробки цих проблем долучається багато педагогічних, медико-біологічних та інших навчальних і наукових закладів країни. Можна сподіватися на серйозні кількісні зрушення у дослідженні важливих питань теорії практики фізичної культури.

Особливістю науково-дослідної роботи в галузі фізичної культури і спорту на сучасному етапі є глибша експериментальна розробка у віковому аспекті, з урахуванням спортивної діяльності і різноманітної підготовки досліджуваних, а також використання різноманітних педагогічних, медико-біологічних, математичних та інших методів дослідження. Це зумовлює наукове значення робіт, об'єктивність конкретних висновків.

Комплексне застосування методів дослідження дає змогу глибше розкрити взаємозв'язки явищ, які вивчаються, прослідкувати за процесами, що відбуваються в організмі під впливом тренування і відповідно коректувати

засоби і методи, які використовують у фізичному вихованні та спорті.

Творчий підхід до навчання і виховання, високі вимоги до підготовки фахівців з вищою освітою, необхідність наповнення навчальних курсів науковими знаннями - все це помітно впливає на зміст наукової підготовки студентів інститутів фізичної культури і факультетів фізичного виховання педагогічних ВНЗ.

У вищих навчальних закладах країни ведуться наполегливі пошуки шляхів, удосконалення навчального процесу, залучаючи студентів до виконання різних науково-дослідних робіт.

Серед методологічних проблем, які є предметом пошуків обговорення українських і зарубіжних учених, важливе місце, зокрема, займає з'ясування співвідношення між теорією, методологією і методом.

Що таке наукова теорія? Наукова теорія – це система понять і категорій про виникнення, взаємозв'язки, існування та закономірності розвитку певних процесів у природі, суспільстві, мисленні.

Пізнання діалектики взаємозв'язків елементів і логіко-філософського аналізу дає змогу розкрити зміст процесу в єдності його багатозначності, виявити у ньому найсуттєвіші якості, властивості і сторони.

Отже, теорія як система понять, категорій, законів є узагальненням результатів вивчення певного процесу. Під час вивчення нових явищ, подій, процесів у самій теорії виникають зміни, низка понять відкидається і замінюється іншими, діапазон теорії збільшується і збагачується. Щоб висновки історії були чинними і ефективними, необхідно оволодіти всією системою методології.

Що таке методологія? Методологія – це система дійсних аспектів світогляду і теорії (або низки теорій), що визначають дослідницькі принципи науки.

Теорія світогляду, що узагальнює у філософській формі педагогічний досвід суспільної практики і пізнавальної діяльності людини, виражає суттєвий зміст наукових знань і є джерелом методологічних розвідок.

Істинно наукові теорії створюються в результаті вивчення тих чи інших проблем. Вони не можуть бути апіорними. Теорія, що виникла як узагальнений висновок визначеної галузі пізнання, поповнюється безпосередньо світоглядом. Саме такий характер мають взаємозв'язки світогляду, методології і теорії.

Отже, якщо методологія – головний шлях пізнання, то методи визначають як іти цим шляхом. Методологія – дороговказна нитка саме тому, що вона містить у собі основу й імпульс для власного перетворення у методи.

Неприпустимо плутати поняття "методика дослідження" і "методи дослідження". Методика дослідження – це своєрідна програма, план дослідження в цілому, результат усебічної попередньої підготовки тієї чи іншої теми вивчення проблеми; методи – це шляхи, способи одержання тих чи інших результатів.

Метод – органічно пов'язаний з методологією. Метод не є безпосереднім знанням про предмет, а своєрідне відображення (аналог) дійсності і визначений аспект пізаного, що дає основу для пошуку доцільного шляху вивчення непізаного.

Поширення методів природничих наук на суспільні, а методів суспільних наук – на природничі є об'єктивно закономірним процесом, що свідчить про єдність наукового пізнання.

Взаємне збагачення методів різних наук зовсім не виключає специфіки кожного з них, і тому воно повинно відбуватися лише в рамках доцільності.

ВИМОГИ ДО МЕТОДОЛОГІЧНОГО РІВНЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ

Методологічний рівень науково-дослідних робіт у галузі фізичної культури визначається відповідністю до вимог:

- стратегії дослідження;
- організації та проведення досліджень;
- вибору та реалізації тактичних засобів методологічного аналізу;
- понятійно-категоріальної основи дослідження;
- результатів дослідження (актуальність, наукова новизна, теоретична і практична значимість тощо).

У написанні науково-дослідних робіт традиційно брались до уваги лише результати дослідження, що не давало змоги виявити методологічний рівень науково-дослідних робіт.

Справді науковим може бути дослідження, яке адекватно і досить повно реалізує сполучення вимог усіх перелічених вище груп. Це зумовлено тим, що наукове дослідження розглядається як кваліфікаційне.

Дослідник повинен одержати "разовий" науковий результат, але й досягнути необхідного рівня наукової кваліфікації, що допоможе виконувати дослідження самостійно.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Методологічні характеристики містять такі основні поняття: проблема, тема, актуальність, об'єкт дослідження, предмет, мета, завдання, гіпотеза, методи і етапи, положення які захищаються, новизна, значення для науки, практична значимість.

Проблема – це "знання про незнання". Ставлячи проблему, дослідник

констатує недостатність досягнутого рівня знань, зумовленого відкриттям нових фактів, виявлення хиб наявних концепцій.

Усі характеристики дослідження взаємопов'язані, вони доповнюють і корегують одна одну.

Необхідність розрізнення об'єкта і предмета дослідження визначається тим, що педагогічна діяльність дуже різноманітна. Тому треба розрізнити, з одного боку, всю об'єктивну сферу, на яку звернено увагу дослідника, а з іншого те, відносно чого він повинен одержати нове педагогічне знання.

Визначаючи об'єкт дослідження, потрібно дати відповідь на запитання: що розглядаємо? А предмет означає аспект розгляду, дає уявлення про те, як розглядається об'єкт, які нові відношення, властивості, аспекти і функції об'єкта розкриває це дослідження. Наприклад, в об'єкті яким є розумове виховання учнів, одним із методів розвитку наукового знання, а також структурних елементів теорії є гіпотеза - припущення, при якому на основі низки факторів робиться висновок про існування об'єкта, зв'язку чи причини явища, причому цей висновок не можна вважати повністю доведеним.

Аналізувати гіпотезу в цілому для визначення якості дослідження в процесі його виконання не завжди потрібно. Досить виділити ті положення, які можуть викликати сумніви, вимагають доказів і доведення.

Неприпустимо видавати за такі положення те, що очевидно і не вимагає доказів. Не правильно також висувати для захисту названі пропозиції, що не містять будь-якого твердження. Наприклад, на захист виносяться положення, в яких розкриті склад і напрям комплексних міжпредметних зв'язків. Положення, які справді вимагають захисту, містять твердження про необхідні та достатні умови і протікання педагогічних процесів, про структурні елементи якогонебудь виду практичної діяльності, про критерії, вимоги, межі, функції тощо.

Безпосередніми характеристиками дослідницької роботи є мета і завдання дослідження. Визначивши перед собою мету, дослідник уявляє, який результат він має намір одержати, яким він буде.

Окреслюючи логіку свого дослідження, дослідник формулює низку особистих завдань, які в сукупності повинні дати уявлення про те, що треба зробити, щоб мета була досягнута.

На стадії завершення дослідження виникає необхідність, роблячи підсумки, чітко і конкретно визначити, яке нове знання одержане і його значення для науки та практики.

Треба розрізняти два способи представлень новизни дослідження: опис новизни та її змістовний виклад. Звичайний опис (згадування) одержаних дослідником результатів доречний у тому випадку, коли нові результати входять до складу інших характеристик, наприклад, захищених положень чи висновку про теоретичну значимість роботи.

Що стосується останніх характеристик - значення дослідження для науки і практики, вони будуть спеціально розглянуті в наступному розділі. Опис цінності одержаних результатів повинен бути змістовним і конкретним. Необхідно зазначити, для якої ділянки науки чи практики має значення одержаний результат і в якому відношенні нові знання відповідають цій ділянці.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

Дослідження повинні відрізнятися методологічною повнотою. Треба забезпечувати справжнє методологічне багатство дослідження, тобто розгляд його об'єкта і побудови предмета із застосуванням усіх типів і рівнів методологічного аналізу з опорою на всі кращі якості дослідника.

У дослідженнях треба застосовувати (а не декларувати, як це часто буває) сучасні ефективні наукові підходи. Це в першу чергу стосується засвоєння системного підходу до дослідження.

Дослідження повинно бути надійним у всіх компонентах. Не можна очікувати одержання надійних результатів при ненадійних засобах збирання й обробки інформації тощо. Правдивість дослідження, тобто ступінь довіри, з якою можна поставитись до результатів конкретного дослідження, залежить в основному від реалізації цієї вимоги.

Ефективність багатьох досліджень залежить від математизації та комп'ютеризації не лише на стадії обробки результатів, але і на більш ранніх стадіях. При цьому математизація і комп'ютеризація повинні бути засобами, а не метою педагогічного дослідження, що мають об'єкти для дослідження та об'єктивне значення для педагогічної науки, а не просто зручні для конкретного дослідження.

Дослідження повинні відрізнятися оптимальністю, тобто давати відчутні результати при збалансованих, близьких до мінімальних, затратах часу і зусиль дослідника. Оптимальним повинен бути весь процес дослідження – від початку до кінця. Його потрібно правильно спланувати. Під час пізнавального процесу інформація, яка іде каналами оберненого зв'язку, повинна постійно об'єктивно оцінюватися дослідником для того, щоб своєчасно вносити корективи і підтримувати близький до оптимального режим дослідження.

Дослідження, особливо експериментальне, повинно бути відтворюваним. Лише тоді можна оцінити та підтвердити об'єктивність його результатів.

Дослідження повинно бути достатнім у всіх його компонентах – в арсеналі методологічних засобів, в реалізації всіх своїх етапів, у поєднанні теоретичного та емпіричного тощо.

ВИЗНАЧЕННЯ СТРАТЕГІ ДОСЛІДЖЕННЯ

У дослідницькій роботі потрібно точно визначити, яка стратегія прийнята дослідником, а також який науковий підхід (або поєднання) вибраний дослідником для визначення об'єкта і предмета пошуку. У цьому випадку стає можливим виявити адекватність процедури дослідження і сутності його об'єкта; визначити, наскільки виправдані домагання дослідника системного, комплексного, цілісного розгляду об'єкта. Для самого дослідника реалізація цієї вимоги означає чіткість і ясність у способах визначення об'єкта та подання результатів дослідження.

Вибрана стратегія повинна знаходити адекватне відображення на всіх етапах дослідження. Випадки відхилення під неї повинні пояснюватися в тексті наукової праці. Аргументація повинна бути короткою і недвозначною. Це дасть змогу вилучити словесну характеристику для безлічі праць стосовно термінів "системний", "комплексний", "кібернетичний" тощо.

РЕАЛІЗАЦІЯ ТАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ МЕТОДОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ

Тактичні засоби методологічного аналізу (методи наукового дослідження, його апарат) повинні бути адекватними вибраній стратегії, характеризуватися необхідністю і достатністю: набір, номенклатура і поєднання повинні бути оптимальними. Аргументи вибору потрібно чітко викласти у вступі.

Набір тактичних засобів повинен забезпечувати одержання вірогідного і зіставленого емпіричного матеріалу, можливість його обґрунтованої теоретичної обробки та інтерпретації.

У деяких випадках потрібно використовувати тактичні засоби, властиві базовим і суміжним наукам, що дає змогу виявляти нові аспекти досліджуваних педагогічних явищ.

Важливим засобом доказу результатів досліджень є педагогічний експеримент. Він повинен характеризуватися достатньою тривалістю, обґрунтованим підбором тих, на кому проводять досліди, ретельним приготуванням, адекватністю параметрів, критеріїв і показників змін, ясністю гіпотези і ретельністю проведення зрізів, математичною обробкою результатів, обґрунтованою інтерпретацією одержаних даних, служити засобом первинного впровадження результатів дослідження в педагогічну практику.

Усе це треба чітко описати в дослідницькій праці. Значно ширше треба використовувати можливості методу моделювання.

Характерні особливості експерименту:

- а) допомагає свідомо розчленовувати предмет дослідження для вивчення його окремих сторін, особливостей;
- б) необмежений параметрами часу та простору; дослідник може повторювати експеримент необмежену кількість разів, переносити його в просторові межі до того часу, поки не одержить бажаний результат;
- в) дає змогу досліднику (на його розсуд) у межах можливого змінювати умови існування предмета, підсилювати ті з них, дослідження яких необхідне;
- г) дає змогу втручатися в природній хід явищ, прискорювати процес їх перебігу і наближати час виникнення певних результатів;
- д) створює необхідні умови для виявлення активності дослідника.

Залежно від умов проведення дослідження, його методів, способів розв'язання завдань експерименти можуть бути:

- за умовами проведення - природний, модельний, лабораторний;
- за способом комплектування груп - уроки опитування, експериментальні заняття;

за напрямом – абсолютний і порівняльний, який поділяється на прямий і перехресний, багатофакторний з кількома рівнями.

Зміст фізичної вправи становлять ті дії і основні процеси, які відбуваються в організмі, визначаючи вплив на того, хто виконує вправу. Ці складні процеси можуть розглядатися в різних аспектах: психологічному, фізіологічному, біологічному, біомеханічному, ідеологічному тощо. Від особливостей змісту певної фізичної вправи значною мірою залежить її форма, яка є її внутрішньою і зовнішньою структурою. Внутрішня структура характеризується тим, як пов'язані між собою різні процеси функціонування організму під час вправи, як вони співвідносяться, взаємодіють і узгоджуються один з одним. Зовнішня структура фізичного виховання – це видима форма, яка характеризується співвідношенням просторових, часових і динамічних параметрів руху.

Використовуючи відповідні методи дослідження, можна виміряти напрям, швидкість, амплітуду руху, зусилля, яких докладає спортсмен під час виконання рухів.

ПОНЯТІЙНО-КАТЕГОРІАЛЬНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ

Наукова праця повинна містити зрозумілі, однозначні формулювання понять, які вводить автор, а також пояснення використаних понять у тих випадках, коли авторське розуміння відрізняється від прийнятого в педагогічній науці. Можливо, потрібно вимагати ввести визначення використаних базових понять як обов'язкового компонента вступу наукової праці.

На стадії завершення дослідження виникає необхідність, підводячи підсумки, чітко і конкретно визначити, яке нове знання одержане, і яке його значення для науки та практики.

Формулювання значення одержаних результатів повинно бути змістовним і конкретним. Треба доступно показати, для якої ділянки науки чи практики має

значення одержаний результат, і в якому відношенні нові знання вдосконалюють цю ділянку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ РОБІТ ЗА ЇХ РЕЗУЛЬТАТАМИ

Підвищити рівень науково-дослідних педагогічних робіт неможливо без об'єктивного аналізу їхньої якості. Такий апарат ще слабо розроблений, у зв'язку з чим якість дослідів часто доводиться оцінювати за допомогою різноманітних показників та критеріїв, суб'єктивних уявлень. Опоненти не завжди можуть адекватно описати новизну роботи, розкрити її теоретичне і практичне значення, актуальність.

У науково-методичній розробці робимо спробу подати загальний підхід до оцінки якості науково-дослідних робіт на основі останніх наукових досліджень. Цей підхід допоможе опонентам у виборі і систематизації критеріїв для окремих напрямів педагогічної науки.

Методика оцінки науково-дослідних робіт залежить від їх типу і галузі, в якій вона проводиться (дидактика, теорія виховання, теорія та історія педагогіки, методика, педагогічні технології, фізичне виховання і спорт). В основу оцінки якості покладено диференційний підхід.

Об'єктом аналізу якості науково-дослідних робіт, разом з методологією, є її результат – сукупність теоретичних положень і практичних рекомендацій одержаних у роботі. Цей результат повинен бути представлений так, щоб він міг бути використаний у науковій та практичній педагогічній діяльності, розкритий зі змістовною і внутрішньо зв'язаною з нею ціннісною стороною. Лише за цієї умови нові знання можуть бути занесені в загальнонауковий фонд, взяті на озброєння науковими та практичними працівниками. Нижче наведені основні (за сучасними уявленнями) критерії, які рекомендує використовувати для оцінювання якості науково-дослідних робіт (за їх результатами).

КРИТЕРІЙ НОВИЗНИ

Цей критерій характеризує одну з основних змістовних сторін результату – нові теоретичні положення та практичні (нормативні) рекомендації, які раніше не були відомі і незафіксовані в науці та практиці. Для оцінки результату з точки зору новизни потрібно виділити три характеристики.

Вид новизни. Можна виділити теоретичну новизну (концепція, гіпотеза, закономірність, термінологія тощо) і практичну (правило, пропозиція, рекомендація, засіб, вимога, методична система тощо). Залежно від типу роботи (фундаментальна, прикладна) на перший план буде виходити його теоретична чи практична новизна, або обидва види одночасно.

Результати нових дослідів порівняно з уже відомими в науці даними можуть виконувати різні функції: уточнювати, конкретизувати відоме, доповнювати його або докорінно змінювати.

Рівень конкретизації. Новий результат уточнює відоме, конкретизує окремі теоретичні або практичні положення, які стосуються навчання або виховання, викладання навчальних дисциплін. Зміни стосуються окремих питань, положень, які не мають принципового значення для розуміння суті явища, процесу.

Рівень доповнення. Результат доповнює відомі теоретичні положення, практичні рекомендації. Доповнення має суттєвий характер, відкриває нові аспекти, грані проблеми, виділяються нові елементи, частини, які раніше не були відомими. В цілому нововведення не змінює картину, а доповнює її.

Рівень перетворення характеризується принципово новими підходами, яких раніше в теорії та практиці не було, які докорінно відрізняються від відомих уявлень у цій галузі педагогіки.

ЗМІСТОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА РЕЗУЛЬТАТУ

Результати повинні бути описані так, щоб той, хто ними користується, міг усвідомити, в чому конкретно вони полягають. Типові формулювання, які мають місце під час описання результатів педагогічних досліджень, - "розроблена концепція", "виявлені дидактичні вимоги", "запропонований новий метод" тощо – часто декларативні, а суть концепції, методу, умов не розкрита. Якщо автор пропонує нову концепцію певної галузі навчання чи виховання, то треба розкрити сукупність її елементів, а не окремі положення. Сказане стосується і всіх інших об'єктів педагогічних досліджень.

КРИТЕРІЙ ТЕОРЕТИЧНОЇ ЗНАЧУЩОСТІ

Цей критерій свідчить про вплив результатів дослідження на сучасні концепції, підходи, ідеї, теоретичні уявлення в галузі теорії та історії педагогіки, методики, характеризує ціннісну сторону результатів дослідження.

Залежно від ступеня і широти впливу одержаних результатів на вже сформовані теоретичні уявлення можна виділити: загальнопедагогічний, дисциплінарний, загальнопроблемний, конкретнопроблемний рівні значущості. Межі між ними рухомі, однак у більшості випадків їх можна діагностувати.

Критерій теоретичної значущості дає змогу розмірковувати про сутність і закономірності процесу навчання та виховання, що пов'язаний з новизною, ступенем сформованості теоретичних положень, тобто концептуальністю, доведеністю одержаних висновків, перспективністю результатів дослідження для розробки прикладних тем. Для фундаментальних досліджень концептуальність є суттєвою характеристикою. У прикладних розробках дослідники можуть користуватися вже готовими схемами, розвивати і доповнювати наявні концепції.

Для характеристики теоретичного значення результатів досліджень

враховують новизну (А), концептуальність і доведеність (Б), перспективність (В). Кожен з показників може бути ранжованим залежно від тематики. Нижче наведені приблизні варіанти, які характеризують теоретичне значення педагогічних досліджень.

Теоретична значущість дуже висока

- А. Результати досліджень обґрунтовують цілком нові теоретичні підходи, концепції, ідеї навчання та виховання, яких раніше не було: суттєво змінюють традиційні уявлення в цій галузі (загальнопедагогічний чи дисциплінарний рівень).
- Б. Розроблена цілісна теорія, визначені принципи використання теоретичних положень на практиці, на їхній основі подано рекомендації і висновки, які теоретично та експериментально підтверджені.
- В. Відкривається новий напрям у цій і суміжних дисциплінах, перспективи для прикладних досліджень.

Теоретична значущість висока

- А. Результати досліджень доповнюють, розвивають, вносять нові елементи у наявні концепції, ідеї, підходи в галузі навчання і виховання (дисциплінарний, загальнопроблемний рівень).
- Б. Розроблена теорія, визначені принципи використання теоретичних положень на практиці, висновки підтверджені.
- В. Відкриваються перспективи для прикладних робіт у цій галузі.

Теоретична значущість задовільна

- А. Результати дослідження уточнюють і конкретизують окремі положення в дидактиці, теорії виховання, історії педагогіки тощо.
- Б. Висунені окремі вимоги, теоретичні положення, висновки частково підтверджені.
- В. Відкриваються перспективи для вирішення окремих, конкретних питань

у межах даної галузі, теми, проблеми.

Теоретична значущість низька (відсутня)

- А. Результати дослідження повторюють теоретичні положення цієї галузі без будь-яких уточнень і доповнень.
- Б. Наукова концепція не сформульована, заперечує окремі факти, подана без будь якого обґрунтування.
- В. Перспективи для подальших робіт немає.

КРИТЕРІЙ ПРАКТИЧНОЇ ЗНАЧУЩОСТІ

Цей критерій свідчить про зміни, які відбулися чи можуть відбутися на практиці.

Залежно від галузі використання практичних рекомендацій виділяють: власноручний, загальнометодичний, дидактичний, педагогічний рівні значущості.

Практична значущість результатів педагогічних досліджень залежить від кількості та складу користувачів, зацікавлених результатами праці, масштабом упровадження (область, країна), ступеня готовності результатів до впровадження (початковий, основний, завершальний), очікуваного соціально-економічного ефекту від упровадження.

Практична значущість дослідження досить висока

- А. Результати дослідження важливі для всієї галузі дидактики, теорії виховання, інших галузей.
- Б. Результатами дослідження зацікавлені дуже широкі кола користувачів.
- В. Масштаб впровадження загальнодержавний.
- Г. Впровадження одержаних результатів у практику економічно вигідно.
- Д. Результати дослідження готові до впровадження, розроблені нормативні

матеріали, програми, підручники, вказівки вчителям.

Практична значущість дослідження висока

- А. Результати дослідження важливі для вирішення загальнометодичних питань у межах певного курсу галузі.
- Б. Результатами дослідження зацікавлені широкі кола користувачів.
- В. Масштаб упровадження загальнодержавний.
- Г. Впровадження у практику економічно вигідне.
- Д. Результати дослідження готові до впровадження.

Практична значущість задовільна

- А. Результати дослідження важливі для вирішення методичних питань окремих дисциплін, прийомів, методів виховання.
- Б. Результатами дослідження зацікавлені окремі групи користувачів.
- В. Масштаб упровадження обласний, міський.
- Г. Впровадження економічно вигідне.
- Д. Результати дослідження в основному готові для впровадження, розроблені загальнопедагогічні вказівки, методичні основи.

Практична значущість дослідження низька

- А. Результати дослідження важливі для вирішення методичних питань, які є другорядними для практики.
- Б. Результатами дослідження зацікавлене вузьке коло людей; для більшості користувачів вони не є корисними.
- В. Масштаб впровадження - окремі школи, класи.
- Г. Впровадження одержаних результатів у практику економічно не вигідне.
- Д. Результати дослідження не готові до впровадження.

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ

Актуальність дослідження свідчить про необхідність і своєчасність вивчення та вирішення проблеми подальшого розвитку теорії та практики навчання і виховання: характеризує суперечності, які виникають між суспільними потребами (попитом на наукові ідеї та практичними рекомендаціями) і наявними засобами їх вирішення, які можуть дати наука і практика сьогодні.

Оцінюючи актуальність фундаментальних педагогічних досліджень, потрібно враховувати теоретичну значущість теми, ступінь її розробленості. Оцінювання актуальності прикладних праць у першу чергу вимагає визначення практичної потреби в розробці теми, ступеня вирішення цього питання на практиці, очікуваного соціально-економічного ефекту від впровадження.

З огляду на практичну та наукову актуальність педагогічні дослідження можна поділити так:

а) високоактуальні дослідження: існує гостро виражена потреба у вирішенні проблеми; розв'язання може позитивно вплинути на різні аспекти практики.

Тема в науці не розроблена або розроблена дуже мало. Існують лише окремі публікації з цього питання.

Розробка відповідної теорії може суттєво змінити встановлені уявлення з основних питань педагогіки, відкрити нові напрями прикладних досліджень (цей показник стосується фундаментальних досліджень);

б) актуальні дослідження: практична потреба у вирішенні проблеми висока. Розв'язання проблеми позитивно вплине на різні сторони практики. Тема в науці слабо розроблена. Є багато суперечностей.

Розробка теми може доповнити наші уявлення з багатьох теоретичних питань. Відкриваються перспективи для прикладних досліджень (показник можна віднести до фундаментальних досліджень);

в) малоактуальні дослідження: практична потреба в розробці теми незначна. У цілому проблема вивчена задовільно, хоча окремі питання не вирішені.

Тема достатньо розроблена, опублікована велика кількість праць, які розкривають це питання, проблему.

Розробка теми може конкретизувати деякі теоретичні положення, які викликають цікавість у невеликого кола людей (застосовується для фундаментальних досліджень);

г) неактуальні дослідження: для практики ця проблема незначна. Існує багато праць, які її вирішують.

Вивчення цієї теми, проблеми нічого не змінить у теорії.

Одержані дані будуть дублювати відомі положення без будь-яких уточнень і доповнень.

Проблема носить кон'юнктурний характер, що ґрунтується на застарілих уявленнях.

СТРУКТУРА Й ОФОРМЛЕННЯ МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ

Структура магістерської роботи:

1. Титульна сторінка (зразок 1).
2. Зміст магістерської роботи
3. Вступ. Структура вступу магістерської роботи:
  - актуальність теми, ступінь вивченості;
  - гіпотеза;
  - мета;
  - завдання;
  - об'єкт і предмет досліджень;
  - теоретична значущість;
  - практична значущість;

- наукова новизна;
  - рівень упровадження;
  - апробація магістерської роботи та публікації наукових результатів.
4. Розділ 1-3 (і далі при потребі).
  5. Обговорення результатів досліджень. Воно містить: відображення новизни результатів, місце здобутих знань у низці відомих результатів (порівняти з наявними даними).
  6. Висновки
  7. Практичні рекомендації
  8. Список літератури

Оформлення магістерської роботи:

1. Магістерську роботу рекомендується оформляти у текстовому редакторі Microsoft Word. Робота друкується на білому папері формату А-4.
2. Поля: ліве - 3 см, справа - 1 см, зверху і знизу – 2 - 2,5 см.
3. Текст друкується через півтора інтервали.
4. Сторінка містить 29-30 рядків.
5. У рядку 60 і більше знаків.
6. Нумерація сторінок зверху справа (без крапок та тире).
7. При комп'ютерному наборі тексту - кегль N14.
8. Назви розділів - заголовними буквами, назви підрозділів - рядковими буквами.
9. Відступ тексту від назв розділів і підрозділів - 2 інтервали.
10. Розділи друкуються з нової сторінки.
11. Після назв розділів і підрозділів крапка не ставиться.
12. Показник літератури друкується відповідно до ГОСТІВ 7.1,- 84.
13. Обсяг магістерської роботи - 75-120 сторінок.
14. На останній сторінці магістерської роботи коротка анотація (двома мовами - англійською та українською).

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ

Робота над магістерським дослідженням вимагає чіткої раціональної організації окремих етапів та стадій. До складу магістерської роботи повинні входити такі елементи: актуальність теми, робоча гіпотеза, мета досліджень, об'єкт і предмет досліджень, наукова новизна. Головне завдання магістерського дослідження – педагогічний експеримент, основні результати досліджень, висновок.

Важливим підготовчим етапом до магістерської роботи і частковим виконанням окремих її розділів є педагогічна чи тренерська практики. Проходячи спеціалізовану практику, магістрант не тільки збирає вихідні дані відповідно до плану практики, але й підбирає потрібну літературу та інші нормативно-довідкові та статистичні матеріали, акумулює результати особистих спостережень за ходом практики і консультацій керівників практики.

Керівників магістерських робіт призначає кафедра з числа досвідчених викладачів. Крім того, виділяються консультанти з педагогічно-математичних методів і статистики. Керівник систематично спостерігає за виконанням студентом усіх розділів магістерської роботи і контролює терміни їх завершення.

Робота над магістерським дослідженням відображається у спеціальних графіках, які знаходяться на кафедрі. Завершена і підписана студентом магістерська робота подається на підпис консультантові та керівнику роботи. Керівник підписує перевірену роботу на титульній сторінці і подає у письмовому вигляді відгук про студента.

Для прийняття рішення про допуск до захисту магістерської роботи на кафедрі створюється комісія з викладачів-спеціалістів за галузями спорту. Комісію очолює завідувач кафедри, який на підставі позитивного рішення комісії підписує студентам магістерські роботи і скерування на рецензію.

Рецензентів призначає кафедра. Краще призначати кандидатів наук або старших викладачів - фахівців за профілем магістерської роботи. Студенти, які не представили магістерської роботи у встановлений термін або одержали рішення комісії про невідповідність магістерської роботи встановленим вимогам, до захисту не допускаються.

Згідно з положенням про ДЕК, порядок захисту магістерської роботи такий: оформлені магістерські роботи подають голові державної комісії для ознайомлення із загальною характеристикою роботи, висновками. Голова державної комісії призначає одного з членів державної комісії спеціаліста з профілю магістерської роботи для рецензування і виступу з висновками на захисті.

ДЕК заслуховує характеристику студента, запропоновану деканатом, і надає слово студентові, який протягом 10-15 хвилин викладає основні положення та висновки магістерської роботи. Після оголошення відгуку керівника про студента і рецензії на магістерську роботу студент вислуховує зауваження керівника і рецензента, відповідає на питання членів ДЕКу та інших осіб, які присутні на захисті.

На закритому засіданні обговорюють результати захисту магістерських робіт, враховуючи одержані відгуки, рецензії та акти про впровадження. Члени ДЕКу оголошують оцінки за магістерські роботи та присвоюють студентам відповідну кваліфікацію. Робота оцінюється за загальноприйнятою шкалою оцінок: незадовільно, задовільно, добре, відмінно.

Зразок титульної сторінки магістерської роботи

ДЕРЖАВНИЙ КОМПІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра теорії та методики
спортивних ігор

Іваненко Володимир Олександрович

СТРУКТУРА ТА КОНТРОЛЬ ФІЗИЧНОЇ ПРАЦЕЗДАНОСТІ В
КОМАНДНИХ ІГРОВИХ ВИДАХ СПОРТУ

Магістерська робота зі спеціальності 8.010203:
Олімпійський і професійний спорт

Підпис Керівник

магістранта кандидат педагогічних наук,

доцент Левченко В.І.

Львів 2003

Розглянуто на засіданні кафедри _____

Оцінка під час захисту _____ дата _____

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО БІБЛОГРАФІЧНОГО ОПISУ ВИДАННЯ

Бібліографічний опис є сукупністю бібліографічних даних про окремий документ, його частину чи групу документів. Бібліографічний опис має велике значення, оскільки за його допомогою здійснюється ідентифікація документа; він є загальноприйнятою формою подання інформації про джерело.

Методика складання бібліографічного опису - це сукупність певних правил і прийомів, які забезпечують уніфікованість опису. Набір елементів опису змінюється залежно від джерела, оскільки книги відмінні від карт, часописи від креслень тощо. Для забезпечення точності бібліографічного опису його складають безпосередньо за самим документом (*de visu*), за мовою тексту видання. Опис складається згідно із сучасною орфографією, допускаються скорочення слів, відповідно до правил стандартів.

Бібліографічний опис є основою списку використаних джерел, який містить бібліографічні відомості і розміщується після висновків магістерської роботи. Бібліографічний опис складають згідно із чинними стандартами бібліотечної та видавничої справи (ГОСТ 7.1-84; ДСТУ 3582-97), тому вимоги державного стандарту є **обов'язковими** для опису документа.

На початку списку використаних джерел подаються роботи вітчизняних, а потім зарубіжних авторів.

Умовні розділові знаки у бібліографічному описі:

. – крапка і тире   / скісна риска   . крапка   // дві скісні риски
, кома   ; крапка з комою   : двокрапка   [ ] квадратні дужки

Крапка і тире відокремлюють назву книги від відомостей про місце видання та видавництво, а також назву періодичного видання від року видання, номера або випуску, кількості сторінок.

Вацеба О.М. Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. -232с.

Крапка використовується після скорочень ініціалів авторів, назв міст, слів „видання”, „томів”, „випуск”, „сторінка” та ін.

Двокрапка відокремлює місто видання від видавництва, використовується після назви книги, вказуючи на типологію видання: підручник, навчальний посібник.

Воловик А., Воловик В. Педагогіка дозвілля: Підручник. –Х.:ХДАК, 1999. -323с.

Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту...

Крапка з комою використовується для відокремлення заголовків окремих творів у послідовності, вказаній на титульному аркуші.

Нечуй-Левицький І.С. Зібрання творів: У 10 т. – Т. 10: Бібліографічні матеріали; Статті та рецензії; Листи. – К.: Наук. думка, 1968. – 360 с.

Скісна риска у бібліографічному описі відокремлює відомості про відповідальність, які можуть містити інформацію про чотирьох та більше авторів, колективного автора, редакторів, упорядників, художників тощо.

Структура захворюваності та стан нейроендокринної системи у спортсменів-інвалідів з порушенням опорно-рухового апарату / О.Л.Луковська, Н.Г.Дубовська, К.В.Бондаренко, О.О.Шерендак // Спортивний вісник Придніпров'я. – Д.,2001. – С. 35-37.

Дві скісні риски відокремлюють відомості про документ, у якому розміщена складова частина бібліографічного опису.

Томенко О. Методи контролю у тренуванні плавців-інвалідів // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: Зб. наук. пр. ВолДУ. – Луцьк, 1999. – С.218-221.

Квадратні дужки вказують на додаткову інформацію, якої немає в основних елементах бібліографічного опису.

Драгоманов М.П.- І.Я.Франкові [лист без дати] // Драгоманов М.П. Літературно-публіцистичні праці: У 10 т. К., 1989. – Т.10. – С.292.

Приклади оформлення бібліографічного опису:

1. Підручники, монографії, посібники (один, два, три автори):

Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник. – К.: Олімпійська література, 2000. – 424 с.

Коритко З., Голубій Є. Загальна фізіологія: Навч. посіб. для студентів унів-тів та ін-тів фіз..культури. – Л., 2002. – 142 с.

Галайджок М.А., Дуб І.М., Драчук А.І. Баскетбол: методика навчання, правила змагань, організація і механіка суддівства: Навч. посіб. – Вінниця, 2001. – 192 с.

2. Чотири і більше авторів:

Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру в підготовці футболістів / Й.Г.Фалес, О.Ф.Огерчук, О.В.Колобич, А.В.Дулібський: Метод. посіб. – Л., 1998. – 112 с.

(Ініціали автора подають перед прізвищем).

3. Колектив авторів:

Програми для загальноосвітніх навчальних закладів / М-во освіти України. – К.: Перун, 1998. – 63 с.

4. За загальною редакцією та збірки наукових праць:

Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб.наук. пр. / За ред. С. С. Єрмакова. – Х.: ХДАДМ, 2003. - № 10. – 96 с.

Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. – Л.: Панорама, 2003. – Вип. 7. - Т.1. – 396 с.

5. Багатомні видання:

Стельмах М. П. Твори: У 2-х т. – К.: Наук. думка, 2000. –

Т.1: Прозові твори. – 654 с.

Т.2: Драматичні твори. – 555 с.

Якщо видання повторне або доповнене:

Стельмах М. П. Твори: У 2-х т. – 2-е вид., доп. – К.: Наук. думка, 2000. –

Т.1: Прозові твори. – 654 с.

Т.2: Драматичні твори. – 555 с.

6. Перекладні видання:

Українське питання / Пер. з рос. М. Тимошина. – К.: Вид-во ім. О.Теліги, 1997. – 220 с.

Якщо видання перекладне, упорядковане, з передмовою та примітками:

Українське питання / Пер. з рос., упорядкув., передм. та прим. М.Тимошина. – К.: Вид-во ім. О. Теліги, 1997. – 220 с.

7. Довідкова література (словники, енциклопедії):

Мюллер В. Сучасний англо-український словник: 65000 слів та словосполучень. – Х.: Вища шк., 2003. – 768

Сучасна Україна: Енциклопедія: В 5 т. / Ред. кол.: О. С. Марченко (гол. ред.) та ін. – К.: Алтей, 2003. – Т.1. А-К. – 795 с.

8. Стандарти:

Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення: ДСТУ 2395-94. – Чинний від 01.01.1998. – К.: Держстандарт України, 1994. – 187 с.

9. Складові частини книги:

Лайон Д. Інформація, ідеологія та утопія // Сучасна зарубіжна філософія: Хрестоматія. – К., 1993. – С.19-29.

10. Статті зі збірки:

Білошицький Т. Шляхи подолання почуття страху в екстремальних ситуаціях водного туризму // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: Матеріали III Міжнар.наук.-практ.конф. – Л., 2003. – С. 46-47.

11. Статті із журналів:

Криворученко О. III зимові юнацькі спортивні ігри України // Олімпійська арена. – 2003. - № 2. – С. 44-45.

12. Статті зі збірників тез доповідей:

Герцик М. Перспективи співпраці релігійних і спортивних організацій // Актуальні проблеми підготовки спеціалістів в галузі фізичної культури і спорту: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. - Івано-Франківськ, 2003. – С. 30-31.

13. Автореферати дисертацій:

Окопний А.М. Фізичне виховання в спадщині українських педагогів (друга пол. XIX- перша пол. XX століття): Автореф. дис...канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / ЛДДФК. – Л., 2001. – 19 с.

(після скороченого слова „дис.” ставлять *три* крапки, вказують шифр спеціальності та організацію, де відбувався захист).

14. Дисертації:

Окопний А.М. Фізичне виховання в спадщині українських педагогів (друга пол. XIX- перша пол. XX століття): Дис...канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / ЛДДФК. – Л., 2001. – 199 с.

Пятков В.Т. Теоретико-методичні основи техніко-тактичної підготовки спортсменів у стрілецьких олімпійських вправах: Автореф. дис...*д-ра* наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 /НУФВіСУ. – К., 2002. – 40 с.

15. Посилання на архівне джерело:

Звіт про стан навчальної роботи за 1927/29 рр. – ДКС, ф.166, оп. 9, спр.405, арк.1-15.

16. Описи документів з електронних мереж:

Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 9 квіт.1999 р. № 595 // www.nbuv.gov.ua.

Огірко І.В., Виноградський Б.А. Математичне моделювання задач спорту: Навчальний комп'ютерний посібник.-Л.: Біб-ка ім.В.Стефаніка АН України, № реєст. 8.005361,1996. -72с.

17. Укази та постанови:

Указ Президента № 59/93 24 лютого 1993 року про створення Академії медичних наук України // Урядовий кур'єр. – 28 лютого. – С.2.

Увага!

Відповідно до ДСТУ 3582-97 „Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила” міста **Дніпропетровськ, Київ, Львів, Москва, Одеса, Харків, Санкт-Петербург, Тернопіль** скорочуються: Д., К., Л., М., О., Х., СПб., Т. Місто Сімферополь скорочується **Сімф.** Інші міста пишуться повністю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студ. екон. спец. вузів. - К.: Вища шк., 1997. - 271 с.
2. Добров Г.М. Наука о науке / Отв. ред. Н.В. Новиков. - 3-е изд., доп. и перераб. - К.: Наук. думка, 1998. - 304 с.
3. Документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. - Введ. 23.02.95. - К.: Держстандарт України, 1995. - 38с.
4. Іванов В. Контент-аналіз як формалізований метод дослідження документів // Філософська і соціологічна думка. - 1994. - № 3-4. - С. 211-224.
5. Кочетов А.И. Культура педагогического исследования. - 2-е изд., испр. и доп. - Мн.: Ред. журн. "Адукацыя і выхаванне", 1996. - 312 с.
6. Кузин Ф.А. Магистерская диссертация: Методика написания, правила оформления и порядок защиты; Практ. пособие для студ.-магистрантов. - М.: Осъ-89, 1997. - 304 с.
7. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимоги до їх написання, оформлення і захисту. - К., 1997. - 56 с.
8. Організація соціологічних досліджень в бібліотеках: Метод. поради. - К., 1995. - 44 с.
9. Федотов В.В. Рациональная оптимизация умственного труда. - М.: Экономика, 1987. - 109 с.
10. Шейко В.М., Кушнарченко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підруч. для вищ. навч. закладів. - Х.: ХДАК, 1998. - 288 с.

Друк ТзОВ "ЗУКЦ"

Наклад 200 прим. Замов. № 12297.